

PROVINCIE VRIESLAND. AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 3 Junij 1836, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nader goedkeuring, door den Staatsraad, Gouverneur van Vriesland of een der Leden van Gedeputeerde Staten, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Lokaal van het Gouvernement te Leeuwarden, worden aanbesteed:

Het dagelijks voorkomend onderhoud over 1836, benevens het doen van eenige herstellingen aan het Gouvernements Lokaal van Vriesland.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving op ongezegeld papier, en vervolgens bij opbod, terwijl het Bestek daartoe twaalf dagen ter lezing zal liggen aan het gemeld gouvernements Lokaal en in de gewone Logementen binnen Leeuwarden, — zullende voorts acht dagen vóór de Besteding, de noodige aanwijzingen worden gedaan, door den aanwezigen Provincialen Opzitter, en tevens inmiddels de nader verlangde inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur, en den Ingenieur van den Waterstaat te Leeuwarden.

Leeuwarden, De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
den 21 Mei 1836. VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

SPANJE.

MADRID, den 7 Mei. De kamer der Procuradores heeft in het begin der week twee zittingen met gesloten deuren gehouden, die onder de bevolking dezer hoofdstad eene pijnlijke onzekerheid hebben opgewekt. Men wist, dat de heer *Vanora* daarin aan den minister van oorlog regstreeksche vragen wegens de generaals die over het leger in het Noorden bevel voeren, had gedaan. Men vermoedde, dat de te geven ophelderingen zich niet tot dat punt zouden bepalen, en men verwachtte, dat het ministerie, door den drang van omstandigheden, tot het doen van verklaringen zou worden geleid, die op dit oogenblik van groot belang waren. Intusschen heeft zich alles tot eenige levendige woordwisselingen bepaald tusschen den minister en dat gedeelte der kamer, hetwelk, door de daaromtrent betoonde toegevendheid steeds stouter geworden, op gebiedenden toon de wegzending der generaals *Cordova* en *Quesada* eischt. Ofschoon deze partij in de kamer, die zich naar een harer hoofdleiders, *Cabellero*, noemt, voor het oogenblik deszelfs verlangen niet vervuld ziet, houdt zij zich toch geenszins voor geslagen. Men meent in tegendeel, dat zij zich vleit van weldra te verwerven hetgeen men haar thans om hooge redenen van staat heeft moeten weigeren. Aan kuiperijen zal het daartoe niet ontbreken, en het ministerie bevindt zich tegenover deze Procuradores in zulk een neteligen toestand, en moet hen zoo zeer ontzien, dat het waarschijnlijk, zijns ondanks, zal toegeven.

De beslisning der kamer van Procures op het voorstel tot het aanbieden eener petitie aan de Koningin-Regentes, tot het ontvangen van mededeeling der besluiten wegens den verkoop der geestelijke goederen, en de daarbij over dien geheel maatregel uitgesprokene afkeuring, heeft hier diepen indruk gemaakt. De Procuradores hebben zulk eene petitie niet eens in overweging willen nemen, en de Procures hebben dezelve met de meerderheid van 45 tegen 15 stemmen goedgekeurd. De beide kamers saan dus omtrent die punt vijandig tegen elkander over, en de geheele zaak zal eene bron van moeilijkheden voor het ministerie worden; niettegenstaande de heer *de Mendizabal*, den uitslag der beraadslaging bij de Procures voorziende, bij herhaling verklaard heeft, dat het voortdurend bestaan van het kabinet niet van dit vraagstuk afhankelijk zou worden gemaakt. De Procures hebben de zaak nog neteliger gemaakt, door dadelijk in dezelfde zitting eene commissie van elf leden te benoemen, die het goedgekeurde verzoekschrift aan de Koningin Regentes moest aanbieden. Men dacht dan ook, dat die aanbieding reeds heden zou hebben plaats gehad. De gelegenheid was daartoe gunstig, vermits de Koningin te Madrid was gekomen, om daar haar eerste openbaar gehoor te geven. Het schijnt echter, dat de eerste minister *de Mendizabal*, wien de vijandige geest der Procures gevoelig heeft getroffen, hun deze voldoening niet heeft willen verschaffen. Hij heeft een briefje aan der voorzitter der Procures geschreven, houdende, dat de Koningin Regentes de bezending der Procures te Madrid niet kon ontvangen, verzoekende hij dus, om de toezending der petitie, waarvan hij zelf rekenschap aan de Koningin zou geven.

De kolonel *Foniveros*, weduwnaar van eene der vrouwen, die op last van den partijganger *Cabrera* zijn doodgeschoten, heeft een verzoekschrift aan de Kamer der Procuradores aangeboden, waarin hij alles openlegt wat omtrent den moord der moeder van *Cabrera*, die tot zulk eene vreeselijke wedervergelding aanleiding heeft gegeven, gebeurd is. Hij loochent daarin de door de Spaansche ministers aangevoerde bijzonderheden, waardoor men aan die gruweldaad eenen schijn van wettigheid heeft willen geven. De censuur heeft het dagblad *el Español* belet, om dit verzoekschrift mede te deelen.

De Koningin heeft dezen avond in het Pardo eene wapenschouwing gehouden over 700 man ruiters die het leger in het Noorden gaan versterken. De houding dezer troepen was uitmuntend, en zij hebben voor de Koningin de hoogst mogelijke geesdrift doen blijken. Maar hoe veel vertrouwen zulke welgezinde krijgslieden ook mogen inboezemen, wensch men hier toch hartelijk naar het binnenrukken van een Fransch leger, hetwelk de pogingen onzer eigene troepen en die van de Britsche scheepsmagt zoo krachtig zou kunnen ondersteunen.

Men heeft thans tijdingen uit den onmiddellijken omtrek van San Sebastian tot den 10 Mei. De generaal *Evans* was toen nog geen voetstap verder voortgerukt, dan tijdens het gevecht van den 5den, en scheen zijne maatregelen genomen te hebben, om des noods onder het geschut der vesting eene schuilplaats te kunnen zoeken. De Carlisten stonden steeds, op een half uur afstands van San Sebastian tegen hem over, en men hield het voor waarschijnlijk, dat zij reeds eene ernstige poging zouden hebben gedaan, om de verloren stellingen te heroveren, indien zij niet door vrees voor de Britsche oorlogschepen, wier werpgeschut hen in het gevecht van den 5den veel meer nadeel heeft toegebracht dan de wapenen van het Britsche leger, werden teggehouden. Op het oogenblik van het afzenden der berigten, had men echter de stellige tijding ontvangen, dat de opperbevelhebber der Carlisten, *Eguia*, die laatste aan de zijde van Balmaceda stond, aan het hoofd van 12 bataljons, te Eraní was binnengerukt. Te gelijk hoorde men aan die zijde het gebulder van het geschut, en men meende dus, dat *Eguia*, die chans in den omtrek van San Sebastian de overhand had, de door de Bitten bezette hoogten, die zij in der haast versterkt en van geschut voorzien hebben, reeds had aangetast. In een der brieven van de Spaansche grenzen zegt men, dat het thans vooral onvergeeflijk zou zijn, indien de bevelhebber der Christino's, *Cordova*, ten behoeve van het Britsche leger, dat toch zoo dapper heeft gestreden, geene afwending maakte, of hetzelve met kracht te hulp kwam.

OOSTENRIJK.

WEENEN, den 11 Mei. Even als overal wordt ook hier over de aankomst der twee Fransche Hertogen druk gesproken. Beide zijn aan het Keizerlijke Huis nader verwant dan de te Praag wonende oudste tak der Bourbons. De tegenwoordige Koningin der Franschen is de lijfelijke tante van den thans regerende koning van ons Keizerlijk Huis en heeft zich gedurende het bezetten van Napels door de Franschen, in de jaren 1798 tot 1802 met hare moeder, de toenmalige Koningin der Beide Siciliën, hier opgehouden. De Fransche Prinsen hebben dus hier eene familieontvangst te verwachten.

De in onze dagbladen van heden opgenomen aanspraak, welke de Oostenrijksche gezant te Parijs, graaf *Appony*, in naam van het diplomatieke ligchaam ter gelegenheid van *Lodewijk Philips* naamfeest tot dien Vorst heeft gericht, verwekt hier groot opzien, en toont, wanneer men die redevoering vergelijkt met de sinds drie jaren gehoudene, ten klaarste de verschillende gradaties van het steeds toenemend vertrouwen, hetwelk de Souvereinen van Europa stellen in de bekwaamheid en wijsheid van dezen bij zoo vele moorddadige aanslagen altijd gespaard gebleven Koning. De vriendschappelijke en luisterrijke ontvangst, die zijne doortrekkende herwaarts op weg zijnde zonen ten deel zal vallen, kan men reeds daaruit afnemen, dat van wege ons Hof, zoowel in Schönbrunn als in den Hofburg vertrekken voor die Prinsen in gereedheid worden gebracht.

Na eenige fraaije voorjaarsdagen hebben wij op nieuw eene nijpende koude, heden lagen de straten met sneeuw bedekt, als in de maand December.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 17 Mei. De Augsburger *Allg. Zeitung* behelst uit Weenen, onder dagteekening van den 8sten, den volgende brief:

„Reeds in den loop van het vorige jaar had men van veranderingen in het Oostenrijksche tolstelsel gesproken en zulks vooral daar het Duitsche tolvorbond in korten tijd zijne takken onder de naburige staten zoo zeer had uitgebreid, dat eene nadering van hetzelve tot Oostenrijk, of ten minsten een ijverig streven daarnaar, met zekerheid verwacht werd. Het in de eerste helft van April gebeurde herwaarts zenden (naar Weenen) van twee Pruisische financiers *Kühne* en den Maagdenburger burgemeester *Francke*, scheen de verwezenlijking van dit vermoeden aan te duiden, en menig een achtte zich tot het te ontmoeten van een handelsverdrag gerechtigd; want men weet dat bovengemelde heeren met den heer minister graaf *Kollowrat* en den Hofkamer-president *van Eichhoff*, als ook met andere hoofden van het staathuishoudkundig bestuur druk en ijverig geconfereerd hebben. Zij echter, die met de toltbetrekkingen van den Keizerstaat nader bekend waren, zagen vooruit — iets, hetgeen nu door de afreis der Kon. Pruisische gemagtigden gebleken is, dat het oogenblik tot een besluit van vereeniging met het tolvorbond nog zeer verwijderd is. Het schijnt dat de heeren *Kühne* en *Francke* slechts alleen de verzekeringen van den besten wil en de ijverigste pogingen van den kant van Oostenrijk met zich genomen hebben, en dat eene nadering tot het Duitsche tolvorbond, of zelfs wel eene geheele verbinding met hetzelve nog eerst door vele onderzoekingen en wezenlijke veranderingen voorafgegaan zal moeten worden. Die veranderingen zullen waarschijnlijk inzonderheid betrekking hebben tot de vermindering van het Oostenrijksche toltarief, ten einde het in overeenkomst te brengen met dat, hetwelk door het Pruisische Duitsche tolvorbond voor als nog op de Oostenrijksche fabrieken en producten gelegd is.”

De Hertogin van Angoulême is den 7 Mei uit Weenen te Praag teruggekomen. Den 25sten begeeft zij zich naar Karlsbad, en *Karel X* zelf verlaat den 24sten insgelijks de Boheemsche hoofdstad om de baden te Töplitz te gaan gebruiken. Waarheen beide zich vervolgens begeven zullen is nog niet bekend, hoezeer daaromtrent waarschijnlijk gedurende het verblijf der Hertogin te Weenen schikkingen gemaakt zullen zijn.

DUSSELDORF, den 10 Mei. Het aanstaande Muzijkfeest zet hier alle daarin betrokken vermogens in beweging; kunstenaars en liefhebbers beijveren zich om het feest op eene waardige wijze voor te bereiden; timmerlieden en schrijnwerkers zijn rusteloos werkzaam om de kolossale stellaadje op te rigten, die toch eigenlijk de grondslag van het feest is, en de herberghouders huren tot allen prijs de hun naast gelegen huizen, zoodat de stad alleen nog naar de logementen in rayons of wijken afgedeld wordt.

De heer Muzijkdirecteur *F. Mendelssohn Bartholdy* heeft het bestuur van het feest op zich genomen. De rijke en uitgelezene veelheid der stukken, onder welke, voor den eersten dag des genoemden jongste werk: *Paulus*, Oratorium in twee afdeelingen; voor den tweeden dag *Händels: O, preist den Herrn enz.*, het *Oogstlied* van C. M. von Weber, de 9de Symphonie van Beethoven, geteld worden, moet onmisbaar iederen deelnemer het edelst kunstgenot verzekeren.

ENGELAND.

LONDEN, den 18 Mei. De Koningin heeft Vrijdag een groot bal gegeven, dat door de Koninklijke Familie, den Prins en Erfprins van Oranje en der Nederlanden, de vreemde Ministers en de voornaamste leden van den Adel is bijgewoond.

Onder de walzen, bij deze gelegenheid uitgevoerd, merkte men er eene op, die opzettelijk ter eere van Z. K. H. den Prins van Oranje was vervaardigd.

Ten half een ure na middernacht verlieten HH. MM., door de Hertogin van Kent, Prinses *Victoria*, de Nederlandsche Prinsen en verscheidene andere doorluchtige personen vergezeld, de danszaal, om het souper in de vertrekken der Koningin te nuttigen, waarna zij terugkeerden en tot laat in den nacht aan de feestvreugde deel namen.

Den volgende dag heeft de Prins van Oranje een bezoek bij HH. MM. afgelegd.

De Russische gezant, graaf *Pozzo di Borgo*, heeft Zondag een prachtig gastmaal aan de Nederlandsche Prinsen gegeven, waarbij ook eenige Ministers, onder anderen lord *Palmerston*, tegenwoordig waren.

Zaterdag is een Kabinetraad aan het bureau van buitenlandsche zaken gehouden, welke door al de Ministers is bijgewoond, met uitzondering van lord *Melbourne*, die zich nog altijd ongesteld bevindt.

De verspreide geruchten wegens eene ophanden zijnde aftreding van den eersten minister *Melbourne* worden door de ministeriële bladen stellig wedersproken.

Maandag avond is de Iersche corporatie-wet op nieuw bij de Lords in comité behandeld en zijn daarin weder verscheidene amendementen gemaakt. Te vergeefs heeft lord *Lansdowne*, de president van den raad, lord *Lyndhurst* trachten over te halen om de derde lezing dezer wet op zich te nemen, en is geëindigd met te verklaren, dat, indien hij zelf zich daarmee belastte, zulks alleen was om het Lagerhuis gelegenheid te geven tot het kennen der handelwijze van hunne Lordschappen ten opzichte dezer wet. Men zal zich herinneren, dat de voornaamste der gemaakte amendementen, die tegen den zin der ministeriële partij zijn doorgegaan, door lord *Lyndhurst* voorgedragen waren.

De Kanselier van den Exchequer heeft in het Lagerhuis aangekondigd, dat hij Dingsdag na de Pinksterfeestdagen een ontwerp van wet ter emancipatie der Joden zou voorstellen.

De president van het Dublinsche kiescollegie, de heer *Maxwell*, heeft nu in het Lagerhuis rapport uitgebragt wegens den uitslag van het onderzoek naar de wettigheid der parlementaire verkiezingen voor die stad, waaruit gebleken is dat de heeren *O'Connell* en *Rutten* onwettig, maar de heeren *Hamilton* en *West*, die tot de tegenwoordige Oppositiepartij behooren, wettig verkozen zijn geweest. In dit rapport wordt niet ontkend, dat acht personen van de lijst waren uitge-schraapt, die omgekocht schijnen geweest te zijn om hunne stemmen aan de laatste-genoemden te geven, doch met bijvoeging van de overtuiging der commissie van onderzoek, dat beide genoemde heeren zelven daarvan niets hebben geweten.

Van wege de commissie uit den geheimen raad voor de zaken van koophandel is ter kennis der belanghebbenden georagt, dat het Deensche gouvernement eene stoomboot heeft verordend, om de schepen, naar de Oost-Zee bestemd, welke door tegenwind verhinderd mogten worden de Soud te passeren, op het sleeptouw te nemen.

Brieven uit Lissabon behelzen het berigt, dat prins *Ferdinand* eene groote revue over de nationale garde had gehouden, doch dat de helft der manschappen daarbij niet was opgekomen, en dat zoo wel bij die gelegenheid als bij de gala-representatie, welke des avonds in den schouwburg gegeven werd, de menigte zeer weinig belangstelling in de vorstelijke familie had aan den dag gelegd. Nog werd verhaald, dat genoemde Prins zijn oogmerk had laten varen om eenig geld onder de manschappen van het 2de regement van linie uit te deelen, dewijl hij vooraf verwittigd was, dat zij weigeren zouden het aan te nemen.

Uit Canton schrijft men den 12 Januarij, dat de Chinesche Autoriteiten zich ernstig bleven verzetten tegen de herhaalde pogingen der Britsche kooplieden, om eene stoomvaart naar Macao daar te stellen. Op de daartoe bestemde stoomboot was uit de fortten ter weêrzijde der rivier geschoten, doch zij had zich daardoor niet laten afschrikken, waarop een bevelschrift was uitgevaardigd, houdende dat men haar in de grond moest boren, bijaldien zij dien togt op nieuw durfde wagen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17 Mei. Van Cadix schrijft men dd. 30 April:

Het Fransche fregat *l'Hermine*, 700 man aan boord hebbende, is gisteren van hier vertrokken met de beide Fransche schepen *Jean* en *Santi-Petri*, die eergisteren alhier met landingtroepen zijn aangekomen. Gemelde schepen zijn voor eene bijzondere expeditie in de Middellandsche zee bestemd. Er blijven alleen

nog hier de Franse brik *l'Endymion*, het Engelsche schip *the Malabar*, om nog een Engelsch fregat.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 18 Mei. Heden middag is Z. K. H. Prins *Willem Frederik Hendrik*, derde zoon van Z. K. H. den Prins van Oranje, naar het Nieuwe-Diep vertrokken, zoo men zegt, om het uitloopen van het eskader bij te wonen, dat zich, tot het doen van een oefenings-tocht, naar de Oostzee begeeft. Men verzekert, dat de Prins binnen een paar dagen in deze residentie zal terugkomen.

Door Z. M. den Koning is tot secretaris bij de provinciale staten in Limburg, in plaats van den heer griffier mr. *Pillera*, benoemd jonkheer *A. F. C. Gericke*, adjunct-commies bij het ministerie van financiën en oudste zoon van den Staatsraad, buitengewoon commissaris Zijner Majesteit voor het burgerlijk bestuur te Maastricht.

Uit Londen, 14 Mei, schrijft men het volgende: „In den loop van gisteren hebben Z. K. H. de prins *George van Cambridge*, de hertog van *Argyll*, de Iersche Onderkoning *lord Mulgrave*, *lord Arthur Lennox*, sir *Robert Otway*, de heeren *Smith* en *Thomson*, en de admiraal *Codrington* bezoeken bij Z. K. H. den Prins van Oranje in Mivart's hotel afgelegd. Morgen zal Z. K. H. bij den Russischen gezant, graaf *Pozzo di Borgo*, het middagmaal gebruiken.

Verleden Woensdag heeft de admiraal sir *Robert Stopford*, die daartoe was afgevaardigd, zich bij Z. K. H. den Prins van Oranje vervoegd, om aan de beide Prinsen, zijne zonen, den eenstemmigen wensch van het bestuur des genootschaps, hetwelk den naam van *United Service Club* draagt, te kennen te geven, dat zij zich als blijvende honoraire leden van dat genootschap mogten willen laten inschrijven. De Prins van Oranje zelf was sedert verscheidene jaren honorair lid van de *United Service Club*.

LEEUWARDEN, den 23 Mei. Door Z. M. den Koning is dezer dagen, tot Secretaris der Grietenij Schoterland, benoemd, de heer Mr. *A. van der Laan*, Advocaat te Heerenveen, en zulks in plaats van Jr. *D. Engelen*, tot andere functien geroepen.

Bij een koninklijk besluit is bepaald, dat het maximum van het te verleenen pensioen, zoo aan de ambtenaren, behoorende tot het oude pensioenfonds van ontvangsten, als aan hunne weduwen en weezen, zal kunnen worden verleend tot een bedrag van vier duizend gulden.

Men verneemt, dat van wege de regering thans ook de voorbereidende werkzaamheden bevolen zijn tot eene herziening der militaire wetboeken. Niet alleen aan de militaire auditeurs, maar ook aan de hoofden der corpsen zijn aanschrijvingen gedaan, ten einde zoodanige bedenkingen en aanmerkingen mede te deelen, als welke kunnen strekken om de regering in staat te stellen de bedoelde herziening met volkomen kennis van zaken te doen bewerkstelligen.

De *Staats-Courant* van den 21 dezer bevat eene bekendmaking van den Minister van Financiën, ter kennis brengende, dat, bij de op den 16 en 17 dezer maand gedane inschrijvingen, in de negotiatie tot te geldemaking van een kapitaal van f 14,000,000 Obligatiën, rentende vier ten honderd, ten laste van 's Rijks Overzeesche bezittingen, die negotiatie is vol geteekend, en dat al de inschrijvingen van elk der voorzeide twee dagen, zullen worden aangenomen.

In de kolenmijn *La Grappe*, bij Mons, heeft den 16den een zeer treurig ongeval plaats gegrepen. Op het oogenblik dat een groot getal arbeiders in de mijn werkte, is op eens een stortvloed van water losgebarsten uit eene nieuwe kolenader, welke zij bezig waren te ontginnen, en verzuimd hadden, volgens gebruik, te peilen, alvorens de nieuwe kolenmassa's los te arbeiden. Er waren nagenoeg honderd werklieden in de mijn afgedaald, en er zijn slechts twaalf, volgens anderen niet meer dan negen, uit naar boven gekomen. Er bestond volstrekt geene hoop meer om de overigen te redden, vermits de ladders, met welke men daartoe in de mijn afstijgt, met de benedensporten in het water staan, en de binnenopening der mijn digt gestopt was, zoodat men niet meer tot op den bodem kan afdalen.

De emmers putten slechts weinig water, waaruit men opmaakte dat reeds een gedeelte van de ruimte met lijk opgevuld was.

Het Belgische Handelsblad *le Mercure* verzekert, dat de maatregelen door het bestuur van het *Trinity House* te Londen tegen de Belgische vlag genomen, bepaaldelijk ingetrokken waren. Het *Journal d'Anvers* zegt, dat het wenschte deze tijding te kunnen bevestigen, maar dat hetzelfde daarvan tot nog toe niets zeker gebleken is. Het was nu reeds vier maanden, dat de Belgische schepen deze hoogere lasten betaalden. Had men represailles durven gebruiken, dan ware, naar het *Journal* meent, aan de onderhandelingen wegens deze zaak reeds lang een einde gekomen.

SCHIEDAM, den 12 Mei.

Uit het te voren bekend gemaakte *twaalfstal* Predikanten, is heden door den breedten Kerkeraad der Hervormde Christelijke Gemeente alhier, geformeerd het volgende *zestal* alphabetisch gesteld: DD. *J. F. Asma*, te Rijk; *A. Rutgers van der Loeff*, te Slochteren; *D. T. F. Patijn*, te Wadenoijen; *L. Proes*, theol. doct. te Doorn; *P. C. Ribbeck*, te Leusden, en *H. J. van Rijndorp*, te Deventer.

En daaruit op den 19 Mei, het navolgende *drietal* geformeerd: DD. *Asma*, te Rijk; *Rutgers van der Loeff*, te Slochteren, en *Patijn*, te Wadenoijen.

DELFT, den 13 Mei.

Ter vervulling der vacature, veroorzaakt door het emeritaat van den wel eerw. zeer geleerde heer *J. J. Metelerkamp*, S. S. theol. doct., heeft de breede Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente het volgende *twaalfstal* van Predikanten alphabetisch geformeerd: DD. *J. Boon*, te Sommelsdijk; *H. Bron*, te Gouderak; *J. Corell*, te Avezathen; *W. H. Frankamp*, aan den Leidschen-dam; *J. F. van Hoogstraten*, te Lochem; *C. A. Klinkenberg*, te Nootdorp; *N. J. van der Mandele*, te Egmond-aan-Zee; *C. L. P. Metelerkamp*, S. S. theol. doct. te Soest; *C. Molenkamp*, te Rijswijk; *D. Pijzel*, te Voorburg; *G. van Schelle*, te Loosduinen, en *H. E. van IJsendijk*, te Harlingen; de laatste met het lot tegen *J. Bolding*, te Jisp.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Van den 15 tot den 22 Mei 1836.

Binnengekomen: Den 16 Mei de schonerschen *Friends*, kapt. J. Manning en *Fame*, kapt. S. Holman, beide van Londen. — Den 19 dito het kofschip *Concordia*, kapt. B. H. Drok, van Noorwegen. — Den 21 dito het brikship *Amphitrite*, kapt. H. Rentz, van Riga.

Uitgezeild: Den 16 Mei het smakschip *Jacoba Catharina*, kapt. E. A. Niehoff, naar Hull; het kofschip *Elisabeth Maria*, kapt. J. A. Keun, de brikshipen *Wilhelm Fridrich*, kapt. H. Sundbij en *Habets Anker*, kapt. C. Haagensen, het smakschip *Vrouw Jantina*, kapt. K. E. Vos, de kofschepen *de Jonge Jan*, kapt. J. E. Bart en *de Jonge Dirk*, kapt. W. H. Mulder, alle zes naar Noorwegen. — Den 17 dito het kofschip *Wilhelmina*, kapt. A. B. Visser, naar Noorwegen. — Den 18 dito het kofschip *de 3 Gezusters*, kapt. P. P. Dijkstra, naar Noorwegen; het tjalkschip *de Vrouw Hilka*, kapt. D. H. Reintz, naar Hanover. — Den 19 dito het kofschip *de Jonge Hendrik*, kapt. H. M. Pott, naar Noorwegen. — Den 21 dito de schonerschen *Union*, kapt. R. Winter en *Flora*, kapt. J. Manning, beide naar Londen.

MENGELEWERK.

GESCHIEDENIS VAN DEN STADS- OF PRINSENTUIN TE LEEUWARDEN.

(Vervolg en Slot van No. 40).

DERDE GEDEELTE.

Nu naderde vervolgens de omwenteling van den jare 1795, waardoor dat Huis genoodzaakt was den vaderlandschen grond, eens ten koste van het goed en bloed der Nassaus vrijgevochten, te verlaten — tegen buitenlandsche hallingschap te verwisselen, en voor de op buit vlamme horden veroveraars te ruimen. Een gevolg daarvan was, dat de goederen en bezittingen van den Stadhouder alomtenaar en aan den Staat vervallen verklaard werden. Niet anders had men ook omtrent den *Prinsentuin* mogen verwachten; en echter bleef hij bij voorraad bestuurd door den Administrator over de goederen van den Prins van Oranje, E. SEMLER, en bewoond door diens broeder, den hovenier W. SEMLER. De eerste had kort na de omwenteling (gelijk vroeger zeldzamer) den tuin opengesteld voor fatsoenlijke lieden, wien op hun verzoek de vrijheid verleend werd om daarin te wandelen. Doch later werd hij door het Collegie van Administratie van gemelde goederen, verplicht om het gebruik en de bewoning van denzelfden openbaar te verpachten, gelijk dit dan ook door de Leeuwarder Couranten over Maart 1798 werd bekend gemaakt. De toenmalige Regering of de Raad der Gemeente

van Leeuwarden zoonde echter bij die gelegenheid de stedelijke regten op den Tuin te kennen, en vond goed „te protesteren tegen de verhuring van den Tuin, „alzo de grond van de huizinge en der Tuin in Eigendom behoort aan de „Stadt, en aan Grave WILLEM FREDRIK slegts toegestaan is om dezelve tot een „Lusthof te gebruiken; zoodat de reële Eigendom als nog ten vollen aan de „Stadt behoort, en zij dien Eigendom aan zich reserveert, onder wijdere pro- „testatie van salvs recht te willen blijven, deze grond ten allen tijde te recla- „meren en praefereert te zijn op de huurpenningen daaruit profluëerende.” Des- „niettemin ging de verhuring door, en werd drie jaren later, ook onder ge- „lijke protestatie van de Regering, hervat. Van toen af was de *Prinsentuin* eene „openbare plaats van ontspanning en ontwijf voor de hoogere en middelstanden „van Leeuwardens ingezetenen, die zich hier te gelijk ook die gemakken en ver- „verschingen zagen aangeboden, welke men gewoon is op publieke plaatsen te „vinden. Aldra begon men ook den toenmaligen aanleg van paden en plantsoenen „te veranderen en aan de beplanting een' losser en meer met den veranderden smaak „overeenkomstigen vorm te geven, ofschoon de hoofdindrigting van den tuin daar- „bij bewaard bleef. Omspreeds den jare 1808 werd de voormalige *Oranjerie* tot „eene *Societeit* ingerigt, waarnevens, tusschen dit gebouw en de steenen trap, „op de vlakke halve hoogte van den wal, later eene Kegeibaan werd aangelegd, „gelijk reeds vroeger eene dergelijke baan vóór dit gebouw slechts kort was op- „geslagen geweest. Bij zoodanige bestemming en inrigting bleven de burgers van „Leeuwarden dan ook niet in gebreke door een goed gebruik hunne belangstelling „te betoonen in dezen hof en in de genoegens, welke hij aanbood; — te meer, „omdat hierdoor in eene wezenlijke behoefte was voorzien, daar de publieke „plaatsen van uitspanning te dezer stede vroeger (althans voor vrouwen) van ge- „ring aanzien waren.

Ook tot na de heugelijke omwenteling van den jare 1813 en de herstelling van het Huis van Oranje in de ouderlijke waardigheden en bezittingen, werd de *Prinsentuin*, onder het beheer en gezag van het Algemeen Bestuur van de Domeinen, van Rijkswege verhuurd. Niettegenstaande de voorbehouding van de Stedelijke Regering in het vroeger vermelde Protest, is mij geen blijk voorgekomen, dat zij op de huurpenningen of op den eigendom of op het genot van den grond sedert eenige aanspraak heeft gemaakt. Met den jare 1818 ontving zij echter van ter zijden een berigt, dat tuin en grond, als een Rijks Domein beschouwd wordende, eerlang door den Raad der Domeinen zoude verkocht worden. Uit aanmerking hiervan, en om niet genoodzaakt te zijn de stedelijke regten op den grond te doen gelden, besloot het Bestuur Zr. M. den Koning deswegens eene Memorie aan te bieden; waartoe de gelegenheid zich te gereeder aangaf, dewijl Z. M. binnen weinige dagen in deze residentie verwacht werd.

Het was de derde Julij 1818 toen Heeren Burgemeesteren, vergezeld van den Heer Secretaris en voorafgegaan door de twee Stads Bodem zich ten Hove begaven — alda ter audientie werden toegelaten, en met eene gepaste aanspraak Zr. M. een Adres betrekkelijk den *Prinsentuin* aanboden. Na hierin te hebben opgegeven, op welke wijze die grond weleer door de Regering ten gebruike en ter verhooging van de genoegens van Zr. Ms. Voorouders in deze Stad was afge- „staan, verzocht het Bestuur dat het Zr. M. mogt behagen dezen tuin weder bij het Paleis te voegen. Ieder ingezetene toch had het verheugd, dat Z. M. weder bezit van zijn voorvaderlijk Stamhuis had genomen, en koesterde den wensch, dit Paleis en Tuin, niet (door gemelden verkoop) van elkander afgescheiden, maar te zamen, het tijdelijk verblijf van Z. M. en van de verdere Koninklijke familie in deze Stad voortaan meer aangenaam mogten maken. Indien dit voorstel echter Zr. Ms. goedkeuring niet mogt wegdagen, en het doel van dezen tuin: het bevorderen van de genoegens van de Vorstelijke personen bij hun verblijf alhier, mogt vervallen geacht worden, dan nam de Regering, die eene regtmatige aanspraak had op de wederontuiming van den grond voor de Stad, welke zoo weinig onbebouwd grond in haren omtrek bezit, de vrijheid om Zr. M. te verzoeken, den grond van den tuin aan deze Stad toe te kennen en te doen ont- „ruimen.”

De Koning gaf hierop in vriendelijke bewoordingen te kennen, van dien voorgenomen verkoop geene kennis te dragen, en het voorstel in overweging te zullen nemen: betuigende, dat het hem, gevoelig over de minzame ontvangst te dezer Stede, aangenaam zoude zijn, den ingezetenen steeds de bewijzen van zijne tevredenheid en goede gezindheid te geven.

Die bewijzen bleven niet achterwege: want bij Koninklijk Besluit van den 21 Mei 1819 werd „de Stad Leeuwarden in het bezit van den grond van den zooge- „naamden *Prinsentuin* hersteld: gevende Z. M. daarbij te kennen, dat het „Hoogstdenzelven aangenaam zal zijn, dat de gezegde tuin bij voortduuring in „stand gehouden worde en op den bestaande voet tot wandelplaats voor de inge- „zetenen bestemd blijve.”

Dit berigt van den algeheelen afstand van deze vereerde plek, met al deszelfs aanhoorigheden, werd met groot genoegen door de Regering ontvangen en door de ingezetenen vernomen. Maar, wanneer deze tuin aan de vermelde bestemming zoude voldoen, dan ook moest hij naar den smaak en de behoefte van den tegenwoordigen tijd ingerigt, en aangelegd zijn op eene wijze, dezer Koninklijke gunst waardig. Althans zoo oordeelde het Stedelijk Bestuur, dat, na de geheele vernieuwing van de houten omheining, ter lengte van 620 voet, en eenige andere herstellingen bevolen te hebben, tot zoodanigen vernieuwen aanleg besloot, en bepaalde, dat de opkomsten provisioneel tot verbetering en onderhoud zouden worden aangewend.

Van twee plans van verlenging werd door de Regering aan dat van den Heer L. P. ROODBAARD, Architect van Buitengoederen, de voorkeur gegeven, en ook de geheele uitvoering van deze belangrijke verandering aan de zorg van dezen bekwamen man opgedragen. Op den 2 Januarij 1822 werd met het oostelijk gedeelte een aanvang gemaakt, de trekkast en kegeibaan weggebroken, de hooge hagen vernietigd en de vroeger afgescheidene keukentuin met het geheel vereenigd. Geen gedeelte van den tuin onderging hierdoor grootere veranderingen, vermits vóór den ingang eene waterkom werd gegraven, waarachter eene hoogte verrees, wier top nu een schoon en ver gezigt over den Stadwal, Gracht en Singel op de noordelijke omstreken opleverde, en wier hellende partijen, met populier, kastanjeboomen en verdere heesters en struikgewassen beplant, zoo veel van de vroegere geschoren lanen verschilden. Deze arbeid, den 5 April 1822 gestaakt, werd op den 8 Maart des volgenden jaars weder opgevat, ten einde ook de hoofd- of binnenruimte van den tuin, door vergravingen en verbuigingen van glooiwerken, in modernen smaak te veranderen, te boetsen en te verplanten. De forsche gemetselde trappen vóór het Zomerhuis en vóór de Lindenlanen van den wal (welke laatsten behouden bleven) werden geheel vernietigd en door zachte glooiingen vervangen. De regelmatige, kruisvormige vijveront- „ving niet alleen eene meer natuurlijke of losse gedaante, maar werd zelfs, door eene smalle, zich op het einde verbreedende tong of buiging, westwaarts tot aan het Tournooiveld verlengd. Deze tong werd in het midden met eene brug overdekt, op eene plaats, welke over het water een schoon gezigt verleende op het Zomerhuis, dat zich van daar op zijne pilaren tegen den wal verhief en in den vijver afspiegelde. Het Tournooiveld, hetwelk kort te voren afgeschoten nog als Domein tot provinciaal gebruik gestrekt had, werd nu, deels door de oude laan, deels door een hoog beplant pad omgeven, onmiddellijk aan den tuin gevoegd, waardoor deszelfs wandelpaden eene grootere uitgestrektheid en meerdere verscheidenheid verkregen. Aan het ligchaam van den tuin werden vervolgens door gepaste afwisseling van perken en plantsoenen, en door schakering van verschillende soorten van populier, wilg, den, esch en kastanjeboomen met heesters en planten, velerlei versieringen aangebragt. Versieringen, welke minder kunst dan wel zoo veel mogelijk getrouwe navolging van de schoonheden eer natuur in staat is den kieschen smaak aan te bieden. En ofschoon bekrompenheid van plaats verhinderde, om op eene plek van zulk eene bepaalde uitgestrektheid meer grootsche partijen te vormen, zal men echter wel willen erkennen, dat van de bestaande ruimte het meest mogelijke voordeel is getrokken (6).

Reeds den 19 April daaraanvolgende waren de hieraan verbondene werkzaamheden hoofdzakelijk geëindigd. In het volgende voorjaar werd het gebruik van den tuin aanmerkelijk verbeterd, doordien de ruimte tusschen de binnenlaan en de nieuwe omheining, op de westzijde van den wal, overdekt en hietoor door eene Galerij of Berceau gemaakt werd van 90 ellen lengte. Zes jaren later werd ook de halve oostzijde van den wal op gelijke wijze, ter lengte van 49 ellen, met dene Luif overdekt en tevens aan de vertrekken van het Zomerhuis eenige verbeteringen toegebragt.

Van meer belang was in dit zelfde jaar 1830 het stellen van eene ronde, met riet overdekte Tent of Rotonde, van ongeveer 9 ellen diepte en breedte, ter

(6) De Tuin heeft eene oppervlakte van 2 bunders 1 roede en 30 ellen. Zoo men deze opgave gespecificeerd mogt verkiezen, dan bestaat het Woonhuis 170, de Kom 230, het Wijnhuis 78, het Zomerhuis 132, de Vijver 1330 ellen en is er in 't geheel 1 bundel 74 roede 60 el plante en onbeplante grond.

De gansche lengte van den tuin is 346 ellen, de breedte bij de ingangen ongeveer 41 en bij het Zomerhuis 128 ellen; de wijde van de binnenruimte is 94 ellen.

... van het boven vermelde schoone gezichtspunt over den vijver, omdat een nog belangrijker gebeurtenis hiermede in verband stond. De Regering toch mogt de hoop voeden, dat Z. M. de Koning, de Prins van Oranje en de Erfprins van Oranje het voornemen hadden, deze stad met een bezoek te vereeren. Dit geschiedde op den 22 en 23 Julij 1830. Onder de middelen, welke van Stadswege werden aangewend om de Koninklijke personen het verblijf in deze Residentie te veraangenamen en bewijzen te geven hoe hoog men het alhier nooit gekende voorregt schatte, van de mannelijke hoofden van drie Geslachten van het Huis van Oranje binnen deze muren te bezitten, wilde de Regering mede den Prinsentuin op eene buitengewone wijze versieren, ten einde de Vorsten ook deze voorouderlijke plaats in hare tegenwoordige gedaante en gebruik zouden leeren kennen. — Hoedanig zij in den prachtig geillumineerden tuin en bijzonder door de Stedelijke Regering in gemelde Rotonde ontvangen werden, — hoe ontelbaar de schare der feestgenooten was, welke uit verschillende oorden der provincie was zamengevloeid; — hoe verscheidene chasinetten en afwisselende vuurwerken, muziek en allerlei vreugdebedrijven bij het schitterende van de verlichtingen —, maar hoe bovenal de tegenwoordigheid van de Koninklijke personen, met zoo veel geestdrift gehuldigd, die hier als het ware in den kring van eene verheugde bevolking in hare genoegens deelden, dit echte vaderlandsche feest luister bijzette, — dit alles, en nog zoo veel meer, waag ik niet te beschrijven, en behoeft ik velen van Friesland's ingezetenen trouwens nauwelijks te herinneren, om hen de genoegens van dien onvergetelijken dag in alle hunne schoonheid weder voor den geest te doen roepen. In aller schatting heeft de Prinsentuin daardoor gewis eene verhoogde waarde verkregen, daar bijna geene vaderlandsche stad eene dergelijke plaats bezit om zulk een feest binnen de muren zoo landelijk te vieren.

Van een' anderen aard en van niet minder algemeene deelneming was de feestviering, welke ruim vier jaren later te dezer plaatse werd gehouden, bij gelegenheid van de terugkeer van de mobiele Schutterij, die, benevens de dienstdoende Schutterij van deze stad op den 22 September 1834 door de Stedelijke Regering op wijn, brood, kaas en tabak werd onthaald. Tot dit einde was het ruime Tournooiveld met verscheidene lange tafels en banken, met eene tent voor het Bestuur, met een balkon tot een orkest voor de muzikanten, met een gewelf van vlaggen en andere versieringen zoo uitmuntend ingerigt, — dat de dankbare vereering van deze merkwaardige gebeurtenis, dat de vreugdebedrijven van de Schutterij, dat de tegenwoordigheid en deelneming van duizenden ingezetenen, zoo wel uit de hoogere als uit de geringste standen, dat deze geheele feestviering, welke bijna tot middernacht in den tuin voortduurde en ook door eenige vuurwerken, chasinetten en illuminatie verhoogd werd, een waar Volksfeest mag genoemd worden, welks streelende herdenking nimmer uit ons geheugen zal kunnen gewischt worden.

Met deze gebeurtenis eindigt de rij van herinneringen, welke den Prinsentuin voor de bewoners van Leeuwarden, ja zelfs van Friesland, tot een onschatbaar voorwerp van eerbied en vreugdevol genot maakt. Acht, elkander opvolgende geslachten uit het Vorstelijk Huis van Nassau, mogten dezen grond betreden en hierop de reinste genoegens smaken. Genoegens, waarin het den stedeling echter thans vergund is gemeenschappelijk met hen te deelen.

Wanneer dat voorregt bestendig gewaardeerd wordt, — wanneer die herinneringen den Nederlander heilig blijven, — wanneer de middelen, welke tot gemak of versiering aangewend worden, doel treffen, en wanneer een gepast gebruik tot verlustiging en ontspanning van den geest deze heerlijke plek steeds een vereenigingspunt voor de beschaafde standen — eene plaats doen zijn, waar Vorst en Volk vereenigd kunnen feestvieren en genieten, — dan zal het doel, waartoe zij eens door het Stads-Bestuur werd bestemd, tot een' Lusthof namelijk, ten volle bereikt worden, — dan zal aan den wensch van den vereerden Koning, die haar ten behoeve van het openbaar vermaak der ingezetenen wel wilde afstaan, voldaan worden; — maar ook dan moge de Prinsentuin als een sieraad van Leeuwarden, als eene zeldzaamheid in Nederland, als eene gedachtenis aan zoo vele edele Stadhouders van Friesland, als een waardig geschenk van den waardigen Vorst, ons aller liefde, ons aller hoogmoed, ons aller belangstelling in ruime mate verdienen en ondervinden.

Mei 1836.

W. E.

STAND DES THERMOMETERS

in de vrije opene lucht, en blootgesteld aan de stralen der Zon, gedurende een gedeelte van den tijd der Zonsverduistering op den 15 Mei 1836.

Uren. Minuten.	Graden Fahrenheit.	Uren. Minuten.	Graden Fahrenheit.
3..... 5...	63.	4..... 0...	51.
..... 10...	61. 5...	52½.
..... 15...	60. 10...	54.
..... 20...	58. 15...	56.
..... 25...	56. 20...	57.
..... 30...	54. 25...	58.
..... 35...	53. 30...	60.
..... 40...	52. 35...	61.
..... 45...	50. 40...	62½.
..... 50...	50. 45...	64.
..... 55...	50. 50...	64½.

Na dit tijdstip was de rijzing des Thermometers van geen aanbelang, en met het dalen der Zon, begon de Thermometer ook spoedig te dalen.

De aanwijzing van den tijd is genomen naar het aangewezen tijdstip, waarop de Maan van voor de zonneschijf verdween, nl. ten 5 uur en ongeveer 8 minuten.

De Directeur-Generaal van Oorlog ad interim, herinnert, bij deze, alle houders van prentien, ten laste van het Departement van Oorlog, over het jaar 1835, dat de tijd tot het indienen van hunne rekeningen, memorien of declaraties, achtereenvolgens de wet van 8 November 1815, no. 36, met den laatste Junij aanstaande finaal zal zijn verstreken, na welken dag geene derzelve meer kunnen worden aangenomen, en noodigt hen, mitsdien, om dit uiterst tijdstip van indiening niet af te wachten, maar hunne stukken onverwijld aan het Departement van Oorlog in te zenden.

's Gravenhage, Voor eensluidend afschrift, De Secretaris-Generaal, J. P. SCHEFFER.

DE LEDEN VAN HET VRIESCH GENOOTSCHAP VAN PROEFONDERVINDELIJKE LANDBOUW, welke hunne Schapen ter keuring willen aanbieden, worden nogmaals herinnerd, dat dezelve zal plaats hebben op Vrijdag den 27 Mei 1836, des namiddags ten één ure, ten huize van Wilkeshuis, ten welken einde de Ooijen met den Ram, en de Lammeren daaruit voortgeteeld; zoo mede de Wol (indien de Schapen geschoren zijn) alsdan mede moeten vertoond worden.

P. A. MEETER, Secretaris.

TOONEEL-BERICHT.

Op Zaterdag e. k., zullen de Leden van het Théâtre Français etc., in den Schouwburg alhier vertoonen: 1. LE PREMIERE AMOUR, Vaudeville en 1 Acte de Scribe. 2. M. JOVIAL ou L'HUISSIER-CHANSONNIER, Vaudeville en 2 Acten de Chéaulon. 3. VALENTIN ET OURSON ou L'HOMME SAUVAGE, Pantomime mêlée de Danses en 3 Parties. — Aanvang ten 6½ ure. — Plaatsen kunnen aan den Schouwburg besproken worden.

Getrouwd:

Ureterp, O. DE LEEUW, en J. O. BOSGRA, van Bergum.

Deze dient tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Ondertrouwd:

Franeke, K. DRAGER, en L. HANNEMA.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden buiten de Stad.

Getrouwd:

Leeuwarden, E. SCHOTANUS, en J. POSTHUMA.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden buiten de Stad.

Ondertrouwd:

Leeuwarden, S. S. SEVENSTER, van Sreins, en G. L. BOERSMA, van Hallum.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden buiten de Stad.

Getrouwd:

Leeuwarden, T. ALMA, Notaris te Menaldum, en G. ADAMA.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden buiten de Stad.

Getrouwd:

Leeuwarden, S. R. DIJKSTRA, en J. A. RIJMA.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Deze strekt tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND, gedenken op Woensdag den 1 Junij 1836, ten Raadhuiſe te Balk, aan den minstaannemende aan te beſteden, in het openbaar: De **HERSTELLING** van den **DORPSTO-REN** te Nijemirdum. Het Beſtek ligt ter vieſie ter Secretarie.

Balk,
den 18 Mei 1836.

Grietman en Assessoren voornoemd,
G. R. G. VAN SWINDEREN.
Ter ordonnantie van dezelve,
W. J. HEMSING.

Het **GRIETENIJBESTUUR** van **WONSERADEEL**, zal, op Donderdag den 2 Junij 1836, des voormiddags ten elf ure, in het Grietenhuis te Bolsward, aan den minstaannemende presenteren te beſteden:

Het **MAKEN** van een gedeelte **NIEUWE RIJDVEG** naar Makkum, van af Kievitshorne onder Wimarſum tot aan de Wonſer Zuiderlaan, over eene lengte van 886 el; waarvan de Beſtekken ter lezing liggen ter Secretarie der Grietenij te Bolsward en in de Herberg te Schraard.

Het Grietenijbeſtuur,
Ter ordonnantie van hetzelfde,
C. BINKES.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WONSERADEEL, convoceren bij deze de Hervormde Floreenpijptigen van den dorpe Arum, om te com- pareren in de School aldaar, op Zaterdag den 4 Junij 1836, des voormiddags ten elf ure, ten einde vieſie te nemen van de door Kerkvoogden aan te bieden Be- ſtekken en Teekeningen wegens den Herbouw van het afgebrande Kerkgebouw, alsmede om te delibereren en te beſluiten over alle zoodanige Voorſtellen, als tot verdere uitvoering van die zaak zullen worden gedaan.

Bolsward,
den 21 Mei 1836.

Grietman en Assessoren,
Ter ordonnantie van dezelve,
C. BINKES.

BESTEDING.

Het **GRIETENIJBESTUUR** van *Kollumerland en Nieuwkruisland*, is van voornemen, bij beſloten briefjes te beſteden: Het **VLOEREN** van eene **STRAAT EN KOEMARKT** te *Kollum*, nagenoeg ter grootte van 780 vierkante ellen; en zulks met Balſteen; liggende de Condiſien ter lezing op het Grietenhuis aldaar, en moeten de briefjes franco, vóór of op den 2 Junij 1836, ter Secretarij van voorzeide Grietenij worden ingediend.

Het Grietenijbeſtuur voornoemd,
VAN LIMBURG STIRUM.
Ter ordonnantie van hetzelfde,
H. H. DE JONGH.

De **GECOMMITTEERDEN** ter bevordering der Slatting van de Tjummamer Vaart, maken bekend, dat de Brug of zoogenaamde Hoverdazijl over die Vaart, ten Zuiden van dien Dorpe, wegens eene geheele Vernieuwing, van den 31 Mei tot den 21 Junij e. k. door geene Rijtuigen en Beesten kan worden gepasseerd.

De Gecommitteerden voornoemd,
W. BRUINSMA.

BOELGOED. — De Notaris **A. ALMA**, te Bergum, zal, op verzoek van den Heer **J. H. VAN DER WERFF**, te Dokkum, als Curator in de vace- rende Nalatenschap van wijlen *Rienk Helder*, in leven Koopman bij Dokkum, onder het behoór van Dantumawoude, op Donderdag den 26 Mei 1836, 's voormiddags 9 uur, ten ſterfhuize van genoemden *Rienk Helder*, aldaar, bij boelgoed, tegen gereede betaling, presenteren te verkoopen:

MEUBEL en **HUISGERAAT**, waaronder 2 Kabinetten, Pulpitum, Laad- tafel, Klok, Spiegel, Schilderijen, Tafels, Stoelen, een Bed met Peul en Kussens, Bed- en Tafellinnen, Porcelein, Glas en Aardewerk, Tin, Koper, Blik, Ijzer en Steengoed, en al wat verder te voorschijn zal worden gebracht.

M. R. C. WIERSMA, Notaris residentende te Huizum, zal, op Vrijdag den 3 Junij 1836, des namiddags ten een ure, ten huize van de Wed. *Elsinga*, buiten de Widumerpoort te Leeuwarden, publiek bij boelgoed, op krediet, presenteren te verkoopen:

10 à 15 geschikte **WERKPAARDEN**, een mooie bruine 5jarige **HIT**, 20 melke en kalve **KOEIJEN**, acht melke **SCHAPEN**, tien **LAMMEREN**, een **HOOIWAGEN** en eene **CHAIS**.

Alles behoorende aan **S. S. HOEKSTRA** en **J. P. DE BOER**, Kooplieden onder Huizum.

M. R. W. J. HEMSING en **J. RUARDI**, Notarissen te Balk en Sloten, zullen:

I.
Eerstgenoemde hiertoe regterlijk gecommiteerd, ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Lemmer, op den 10 Junij 1836, ten huize van *Wijbe Hiddes Koornstra*, te Sloten, veilen, en op den 24 daaraanvolgende, ten huize van *Jan Martens Visser*, te Sloten, aanbieden ter verkoop, telkens des namid- dags ten twee ure: Eene zeer vruchtdragende, bijzonder welgelegene **ZATHE** en **LANDEN**, staande en gelegen onder het behoór van Sloten en Wijkkel; vrij te aanvaarden, wat de Greidlanden en Tuinen betreft, op Sint Pieter, en wat aangaat de Huizinge, verdere Getimmerten en Hieming, op den 12 Mei beide aanstaande, en tot aan dien tijd toe, tegen eene huurprijs van f 800, in gebruik bij de medeeigenaarsche, de Weduwe *Jan Jans Poppes*, in 10 percee- len, allen in het breede bij Bijlatten omschreven.

II.
Ten huize van *Wijbe Hiddes Koornstra*, te Sloten, op den 10 Junij 1836, des namiddags ten vier ure: Een welbezeld **KOFSCHEEPJE**, groot 10 ton, bevaren geweest door *Bauke Gabes Visser*, Schipper te Idskenuizen.

VOORNAAM BOELGOED.

De **Deurwaarder J. O. TERGUIN**, te Leeuwarden, zal, op Woensdag den 25 Mei 1836, des morgens ten 9 ure precies, ten huize van *Wijze Brands Posthuma*, Landbouwer wonende onder Jislum, tegen gereede betaling, bij boelgoed verkoopen:

Een **BOEREREEUW** en **BESLAG**, bestaande in 25 stuks best Hoornvee, als: 16 melke en kalve Koeijen, 2 vare dito, 1 geld Rier, 5 Hokkelingen en 1 enter Bul, benevens 2 beste Werkpaarden, 14 Schapen met en zonder Lam- meren, 1 oud Varken, 4 Biggen, alsmede een beslagen Hooiwagen, 2 Aard- karren, 1 Ploeg, 2 Eggen, 1 Landrol, 1 Wijne, 1 Karn met koperen hoep, 4 koperen Emmers, enz. enz.; wijders **MEUBEL** en **HUISGERAAT**, bestaande in 1 Kabinet, 1 Pulpitum, 1 Laadtafel, 1 Staartstukklok, Tafels, Stoelen, enz. enz.; benevens 1 smal Gouden Oorijzer, 2 Zilveren dito, 1 Gou- den Kroontje, 2 Zilveren Broekgespen, en een dito Cachet, en al hetgeen verders ten dage des verkoops zal worden gepresenteerd.

Boelgoed van meest eiken Afbraak, Ijzerwerk, enz.

De **Deurwaarder J. A. NIJSLOOT**, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 27 Mei 1836, ten 10 ure voor den middag, op den Aarsentuin aldaar, bij boelgoed verkoopen: Eene aanzienlijke partij **AFBRAAK**, bestaande in eiken Balken, geschikt tot beste Damleggers, eiken Palen, Ribben en Blokken, eiken Wagenschotsplanken, en dito 10 duimkant Ribben, greenen Ribben, Planken, Binnendeurs-Kosijns, eene partij greenen Zeedijkspalen, voorts eene aanzien- lijke partij best gesmeed Ijzer en wat daar meer genummerd zal zijn.

De **provisioneele Curatoren** in het faillissement van **J. L. LEDEBOER**, Zee- handelaar te Harlingen, zullen, op Woensdag den 1 Junij aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, aan het Pakhuis op de Zuiderhaven te Harlingen, let- ter **F**, no. 14, tegen contante betaling, publiek verkoopen:

Eenige **tonnen TEER** en **PIK**, een partijje grove **KAGCHELKOLEN**, een **HENNEPWAGEN**, eenig **HOUT**, waaronder Stijlen, Juffers, enz.; voorts eene **CHAIS** met lederen-kap en van binnen gevoerd, een **CHAISGEREID**, een **ENGELSCH ZADEL** en **HOOFDSTEL** met verder toebehooren, **MANDEN**, **VATEN**, en hetgeen er verder te voorschijn zal worden gebracht.

BRANDSPUITEN.

Van verbeterde Constructie, met alle toebehooren, zijn te bekomen, in de sedert den jare 1672 gerenomeerde Fabriek van de Erve **AREND ALME- NUM**, in de Koestraat, no. 10, te *Amsterdam*.

VAARTSLATTING.

De **GECOMMITTEERDEN** der *Oude Lauers*, gedenken aan te beſteden: Het **UITDIEPEN** en **VERWIJDEN** eener **VAART**, lang ongeveer 1908 el, loopende onder het behoór van Borm, van af de nieuw geiaven Vaart tot aan de Leegtebrug, en zulks bij perceelen.

Liggende de Condiſien van aanbesteding ter lezing in de Herberg bij **T. P. SIKKEMA**, op de Leegte. Zullende de Besteding op den 26 Mei eersikomen- de ten hriſe van **TIMME P. SIKKEMA**, voornoemd, plaats hebben, onder nadere approbatie; terwijl de aanwijzing op Woensdag voormiddag 's daags vóór de Besteding zal geschieden.

VAARTSLATTING.

De gezamenlijke Volmagten van het Oud Bildt, Nieuw Bildt en Munneke Bildt, zullen, op Maandag den 30 Mei 1836, des voormiddags ten elf ure te beginnen, aan den Nieuw Bildtzijl, den minsteischeden aanbesteden:

Het **SLATTEN** van den **KADIKSTERVAART**, ter lengte van ongeveer 1600 el; het slaan van twee **STRIJKDAMMEN**, en het **WATEROOSEN** uit genoemde Vaart; — in perceelen.

UIT DE HAND TE KOOP: Eene groote snelzeilende beste **PLAIZIER-BOOT**, lang nagenoeg 7 el, wijd 2 el 5 palm, voorzien met een stel Zei- len; te bevragen bij **J. N. BAKKER**, te Sloten. *Brieven franco.*

A l degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel en Nalatenschap van wijlen **SJOUKE KORNELIS FEITSMA**, laatst woonachtig geweest te Deinum, worden verzocht hiervan op- en aanga- ve te doen ten Kantore van den Notaris **Mr. P. J. MEBIUS**, te Marſsum, vóór den 29 Mei 1836.

De **HANDEL** in **STEENKOLEN**, door de Firma van **FRIJDA** en **BROEK- HUIJSEN** gedreven, is gedesolveerd sedert den 1 Mei 1836, en overge- gaan op naam van den eerstgeteekende, door wien de uitstaande pretentien zul- len worden ingevorderd. Hij verzoekt bij voortdurende gunst en recommandatie.

Sneek,
den 1 Mei 1836.

De ondergeteekende heeft de eer berigten, dat bij hem zijn te bekomen ver- schillende soorten van **WIJNFLESCHEN**, tegen fabrieksprijzen. Be- veelt zich tot het leveren daarvan in de attentie van Heeren Wijnhandelaren en verdere benooddigden.

Harlingen, den 21 Mei 1836.

DE GEBROEDERS J. EN P. SINNEMA,

Maken aan hunne Stad- en Landgenooten bekend, dat zij hunne eigen Affal- re als **WAGENMAKERS** hebben opgevat in de Scheerstraat te Harlin- gen, terwijl bij hen zijn te bekomen nieuw vervaardigde **RIJTUIGEN**, zoo wel in den Hollandschen als in den Vrieschen smaak, of naar ieders verkiezing. Verzoekende gunst en recommandatie. Belovende eene spoedige afdoening en civiele behandeling.

Harlingen, den 19 Mei 1836.

De ondergeteekende recommandeert zich in de gunst van het geëerd Pu- blick.

Woonachtig op den Ewal en hoek van de Slotmakersstraat.
De ondergeteekende berigt bij deze, dat zij met den 12 Mei 1836 van woon- plaats is veranderd, en thans woont op de Waze, letter **D**, no. 35, bo- ven den Goud- en Zilverſmid *K. Vinken*, zij beveelt zich bij voortdurende in de gunst van hare Stad- en Landgenooten, met **LINNEN** en **WOLLEN- NAAIJEN** en andere Vrouwelijke Handwerken; en biedt tevens aan een Heer of eene Jufvrouw tegen eenen matigen prijs, Kost en Inwoning aan.

Leeuwarden,
den 19 Mei 1836.

A. E. JONGSMA,
Wed. J. C. RUSSING.

GEBROEDERS STRAUSS,
Geëxamineerde Gezigkundigen uit *Aken*.
zijn dagelijks, uiterlijk tot Vrijdag den 27 dezer, (wilt hun vertrek op den 28 aan- staande bepaald is,) te spreken of te ontbieden in de *Nieuwe Doelen*, bij den Heer **BEUGELAAR**, te Leeuwarden, met hunne groote verzameling **WOL- LASTONSCHE OOGENGLAZEN** en **BRILLEN** voor bijziende en zwakke gezigten. Door het gebruik derzelve worden de zwakke oogen versterkt, en zijn des avonds bij lamplicht zeer nuttig. — Voorts **ZAK-MICROSCOPEN** in Koper gewerkt, die de voorwerpen honderdmalen vergrooten, à f 3 het stuk; alle soorten van groote en kleine **VERREKIJERS**; **BRILLEN** voor perso- nen die het zon- of lamplicht aan hunne oogen niet verdragen kunnen, en **GE- HOORMACHINES** waardoor de hardhoorigen zeer gemakkelijk kunnen hooren.

NB. Een van de Gebroeders **STRAUSS** zal Woensdag en Donderdag den 25sten en 26sten dezer te spreken of te ontbieden zijn in den Wijnberg, bij den Heer **VOGELSANG**, te Sneek.

THEATER TE HEERENVEEN.

Groote Troep Paardenrijders, Luchtspringers, Gym- naticiens, Acrobaten en Pantomime Spelers,

ONDER DIRECTIE VAN NEITZ & WOLFF.

Zullende de eer hebben om enige **VOORSTELLINGEN** te geven in eene *nieuwe, Groote en naar den laatste smaak ingerichte Tent*, gedurende de Hee- renveenster Kermis. — De eerste Voorstelling zal plaats hebben op Woensdag den 25 Mei 1836. — De Werkzaamheden zijn ieder avond verdeeld in drie af- deelingen, als: **RIJDKUNST**; **ACROBATICHE EXERCITIEN**, en **PAN- TOMIMES DECORATIEN**. Zwaar bezet Orchest en Kunststukken zullen aan den Kunstinnaar voldoen.

BILJARTPARTIJ.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur van Aengwirden, gedenkt de Logemenhouder **J. MEIJER**, in het Posthuis te Heerenveen, op Woensdag den 25 Mei 1836, te laten Verbiljartspelen, en aan de winners vrij te vereeren: Eene extra fraaije **ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS** tot Prijs, en eene nader te bepalen **PREMIE**.

De Liefhebbers welke verkiezen mede te Spelen, worden verzocht zich des morgens van dien dag, vóór tien ure aan te geven, dewijl alsdan zal worden geloot, en precies ten elf ure met Spelen een aanvang zal worden gemaakt.

NB. De partij zal in één dag worden afgespeeld.
De Secretarie eener Grietenij wordt eene bekwame **KLERK** salaris. — De voorkeur zal gegeven worden aan den gene, welke vroeger aan eene Secretarie is werkzaam geweest.

Eigenhandig geschrevene brieven franco te adresseren, liefst met Attesten van goed gedrag en van bekwaamheid, onder letter **Z**, ten Kantore dezer Courant.

Zes à acht **TIMMER- of METSELAARSKNECHTEN**, hun werk geheel of ten deele verstaande, kunnen van ston- den aan werk bekomen bij **GERBEN L. ANDELA**, te Workum.

Vier **KNECHTEN** die het *Timmeren* en *Metselen* verstaan, kunnen dadelijk werk bekomen bij **J. D. LEERLING**, Mr. Timmerman te Marſsum.

Drie **TIMMER- en METSELAARSKNECHTEN** kunnen terstond werk bekomen bij **P. J. HIEMSTRA**, te Sint Jacobi Parochie.

Twee à drie **KNECHTEN**, het *Timmeren* en *Metselen* ge- heel of ten deele verstaande, kunnen van stonden aan werk bekomen bij **JOHANNES JASPERS DE VRIES**, Mr. Timmerman te Marſsum.

Een **SCHEEPSTIMMERKNECHT**, zijn werk goed verstaan- de, kan van stonden aan vast werk bekomen, tegen een goed dagloon, bij **TJEERD ROORDA**, op het Beitenste Verlaat bij Dragen.

Een **BAKKERSKNECHT**, zijn werk ten deele verstaande, kan dadelijk werk bekomen, bij **P. VAN DORPEN** Mr. Bakker te Harlingen. *Brieven franco.*

VERKOOPING VAN BOEKEN.

In onderscheidene Talen en Wetenschappen, benevens eenige **HANDSCHRIF- TEN**, onder welken een uitmuntende *Codex van Sallustius*, — **ATLASSEN**, **PLATEN** en **RARITEITEN**, door den Boekhandelaar **J. PROOST**, te Leeu- warden.

Deze Verzameling bevat een aantal klassieke, zeldzame en kostbare Werken, waarvan de meesten uitmuntend geconditioneerd en gebonden zijn; — alsmede vele Banden met belangrijke Geschied- en Staatkundige, Regts- en Godgeleer- de Tractaten en Stukken, betreffende de Historie van alle Landen en ook bij- zonder Friesland, van de XV tot de XIX eeuwen; — voorts een aantal Boek- delen met bijna al de Oratiën der Professoren van de Akademie te Francker en anderen van 1609 tot 1804.

De Verkoop zal geschieden op Maandag den 13 Junij aanstaande en vol- gende dagen, 's voormiddags ten 10 en 's namiddags 3 uren, op de Put, no. 217, te Leeuwarden, ten overstaan van een der Heeren Notarissen uit de associatie der boelgoede en aldaar. — De bezigtig is op Donderdag en Za- turdag den 9 en 11 Junij 1836, op de gewone uren, en de Catalogus is bij den Boekhandelaar voor 10 Centen te bekomen.